

Vergaderjaar 2007–2008

31 444 VI

**Jaarverslag en slotwet ministerie van Justitie
2007**

Nr. 4

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2007 wijzigingen aan te brengen in:

a. de departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Justitie.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

B. BEGROTINGSTOELICHTING

Inhoud	blz.
11 Nederlandse rechtsorde	3
12 Rechtsspleging en rechtsbijstand	4
13 Rechtshandhaving, criminaliteitsbestrijding en terrorisme- bestrijding	5
14 Jeugd	8
15 Vreemdelingen	9
17 Internationale rechtsorde	10
Niet beleidsartikelen	11

11 NEDERLANDSE RECHTSORDE

Op dit beleidsterrein hebben zich geen wijzigingen voorgedaan die een toelichting behoeven.

12 RECHTSPLEGING EN RECHTSBIJSTAND

Mutaties ontvangsten

12.1 «Slagvaardige en kwalitatief goede rechtspleging» meevaller € 6,3 miljoen

Op operationele doelstelling 12.1 «Slagvaardige en kwalitatief goede rechtspleging» is per saldo € 6,3 miljoen meer ontvangen dan was voorzien bij Najaarsnota 2007. Aan griffieontvangsten is € 2,4 miljoen meer ontvangen als een gevolg van een hogere instroom. Tevens zijn de verbeurd verklaarde gelden € 2,3 miljoen hoger uitgevallen vanwege enkele incidentele meeropbrengsten in de laatste maanden van het jaar. Daarnaast leidt de afrekening van de bijdrage gerechtskosten 2006 met de Raad voor de rechtspraak tot een meevaller van € 1,6 miljoen.

Mutaties verplichtingen

12.2 «Adequate toegang tot het rechtsbestel» tegenvaller € 38,3 miljoen

Op operationele doelstelling 12.2 «Adequate toegang tot het rechtsbestel» is het verplichtingenbudget in 2007 met € 38,3 miljoen overschreden. In 2007 is niet alleen de betalingsverplichting WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen) voor het jaar 2007, maar ook reeds de verplichting voor het jaar 2008 vastgelegd. Deze laatst genoemde betalingsverplichting van € 16,1 miljoen is echter niet begroot in 2007. Daarnaast is er ook sprake van een toename van het aantal civiele en reguliere straf-toevoegingen bij de Raden voor Rechtsbijstand. Dit heeft geleid tot een overschrijding van de verplichtingen met een bedrag van € 22,2 miljoen.

13 RECHTSHANDHAVING, CRIMINALITEITSBESTRIJDING EN TERRORISMEBESTRIJDING

Mutaties uitgaven

13.3 «Handhaving en vervolging» tegenvaller € 18,3 miljoen

Op operationele doelstelling 13.3 «Handhaving en vervolging» is het uitgavenkader met € 18,3 miljoen overschreden. De overschrijding wordt met name veroorzaakt door:

- extra uitgaven voor het Verbeterprogramma Opsporing en Vervolging (€ 2,6 miljoen);
- implementatiekosten samenhangend met de invoering van de OM-afdoening (€ 4,9 miljoen);
- investeringen in de informatietechnologie (€ 3 miljoen);
- hogere uitgaven verkeersgelden van het Bureau Verkeershandhaving van het Openbaar Ministerie (BVOM) (€ 1,1 miljoen);
- verwerking en vernietiging van oude voorraden vuurwerk bij het Functioneel Parket (€ 2,1 miljoen);
- hogere kosten voor het project Wetsvoorstel OM (€ 1,9 miljoen).

13.4 «Tenuitvoerlegging strafrechterlijke sancties» meevaller € 6,0 miljoen

Op operationele doelstelling 13.4 «Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties» is de onderschrijding op de uitgaven met name een gevolg van:

- het niet in zijn geheel realiseren van het Justitiebrede «plan van aanpak TBS», onderdeel reclassering. Dit resulteert in een meevaller van € 4 miljoen;
- het lager uitvallen van de kostprijs van de taakstraffen dan oorspronkelijk begroot. Dit heeft een onderschrijding van circa € 2 miljoen tot gevolg.

Mutaties ontvangsten

13.3 «Handhaving en vervolging» meevaller € 9,3 miljoen

Op operationele doelstelling 13.3 «Handhaving en vervolging» is € 9,3 miljoen meer ontvangen dan geraamd. Door de taakuitbreiding van het Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (BOOM) is er € 6,5 miljoen meer aan ontvangsten gerealiseerd. Voorts zijn er onder andere meer ontvangsten gerealiseerd met betrekking tot personeelsgerelateerde aangelegenheden (met name ziektegeden en UWV-ontvangsten) en ontvangsten die voortvloeien uit de reguliere bedrijfsvoering (bijvoorbeeld inruil voertuigen).

13.4 «Tenuitvoerlegging strafrechterlijke sancties» meevaller € 26,1 miljoen

Bij de tweede suppletore begroting 2007 zijn de middelen die door DJI zijn terugbetaald aan het moederdepartement in verband met de afrekening 2006, ingezet ter medefinanciering van brandveiligheidsmaatregelen. De terugbetaling is abusievelijk in zijn geheel geboekt op het ontvangstenartikel van operationele doelstelling 13.4 «tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties» en niet verdeeld naar de operationele doelstellingen 14.2 «Tenuitvoerlegging justitiële sancties jeugd» en 15.3 «terugkeer vreemdelingen». Dit is bij slotwet gecorrigeerd en resulteert in een stijging van het ontvangstenkader van de operationele doelstelling (OD) 13.4 met € 23,4 miljoen, van OD 14.2 met € 1,0 miljoen en van OD 15.3 met € 0,3 miljoen.

Daarnaast stijgt door deze technische correctie het uitgavenkader van artikel 15.3 met € 24,7 miljoen.

Daarnaast is de meevaller op de ontvangsten voor € 2,4 miljoen een gevolg van de afrekeningen van subsidies uit voorgaande jaren bij de Reclasseringsinstellingen.

Mutaties verplichtingen

13.2 «Opsporing en forensisch onderzoek» meevaller € 9,6 miljoen

Op 1 juli 2006 is het nieuwe directoraat-generaal Rechtspleging en Rechts-handhaving van start gegaan. Dit heeft geleid tot een budget-neutrale herschikking van middelen binnen de Justitiebegroting. Bij de eerste suppletoire begroting 2007 is dit verwerkt. Hierbij zijn een aantal overlopende verplichtingen uit 2006 overgeboekt van de operationele doelstelling 13.2 «Opsporing en forensisch onderzoek» naar de operationele doelstelling 13.3 «Handhaving en vervolging». Deze correctie leidt tot een technische meevaller op OD 13.2 en een tegenvaller van een gelijk bedrag op OD 13.3.

13.3 «Handhaving en vervolging» tegenvaller € 41,8 miljoen

De realisatie van verplichtingen op operationele doelstelling 13.3 «Handhaving en vervolging» is € 41,8 miljoen hoger dan geraamd. Deze overschrijding is met name veroorzaakt door het Openbaar Ministerie en betreft:

- extra uitgaven voor het Verbeterprogramma Opsporing en Vervolging (€ 2,6 miljoen);
- implementatiekosten samenhangend met de invoering van de OM-afdoening (€ 3 miljoen);
- extra investeringen in informatietechnologie (€ 3 miljoen);
- hogere uitgaven verkeersgelden van het Bureau Verkeershandhaving van het Openbaar Ministerie (BVOM) (€ 1,1 miljoen);
- hogere verplichtingen voor gerechtskosten door een stijging van kosten voor deskundigen in strafzaken (circa € 3 miljoen);
- verplichtingen voortvloeiende uit de reguliere bedrijfsvoering. Hieronder vallen onder meer normale vervangingsinvesteringen (waaronder ICT en vervoersmiddelen) en de gestegen exploitatiekosten (€ 9,5 miljoen). Verder heeft er meer externe inhuur plaatsgevonden ten behoeve van bijvoorbeeld ICT-deskundigheid (circa € 9 miljoen);
- verhoging van verplichtingen vanwege de verwerking en vernietiging van oude voorraden vuurwerk bij Domeinen (ongeveer € 2 miljoen).

Naast de overschrijding bij het OM ontstaat de overschrijding op de verplichtingen bij deze operationele doelstelling ook door de interne herschikking als gevolg van het nieuwe directoraat-generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving (zie toelichting verplichtingen 13.2 «Opsporing en forensisch onderzoek»).

13.4 «Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties» meevaller € 164,7 miljoen

Op operationele doelstelling 13.4 «Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties» bedraagt de onderuitputting op de verplichtingen € 164,7 miljoen. Deze onderuitputting wordt veroorzaakt doordat de verplichtingen 2008 voor een aantal reclasseringsorganisaties in 2008 zijn vastgelegd. Deze verplichtingen waren echter in 2007 begroot.

13.6 «Terrorismebestrijding» meevaller € 10,2 miljoen

Op operationele 13.6 «Terrorismebestrijding» is er sprake van een onder-

uitputting van € 10,2 miljoen op de verplichtingen. Bij de tweede supplementaire begroting is abusievelijk het verplichtingen kader verhoogd met € 6 miljoen ten behoeve van de vloeistoffenregeling. Deze verplichtingen waren echter al eerder vastgelegd. Daarnaast is het implementatietraject van het cameratoezicht gewijzigd, waardoor een deel van de verplichtingen pas in latere jaren wordt vastgelegd.

14 JEUGD

Mutaties verplichtingen

14.1 «Uitvoering jeugdbescherming» tegenvaller € 25,7 miljoen

Het verplichtingenkader op operationele doelstelling 14.1 «Uitvoering jeugdbescherming» is € 25,7 miljoen hoger dan geraamd. De hogere realisatie van de verplichtingenraming houdt voornamelijk verband met de groei van het aantal jeugdbeschermingszaken en de verwerking daarvan in de doeluitkering 2008 voor de provincies.

15 VREEMDELINGEN

Mutaties uitgaven

15.3 «Terugkeer vreemdelingen» tegenvaller € 19,2 miljoen

Op operationele doelstelling 15.3 «Terugkeer vreemdelingen» is de realisatie op de uitgaven € 19,2 miljoen hoger dan geraamd. Dit vindt zijn oorzaak met name in:

- een technische correctie van € 24,7 miljoen met betrekking tot de afrekening met de baten en lastendienst DJI over het jaar 2006. Hierbij wordt verwezen naar de toelichting die hierover is opgenomen bij het beleidsartikel 13.4 «Tenuitvoerlegging strafrechterlijke sancties»;
- een meevaller van € 4,2 miljoen bij de dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V). Deze meevaller is enerzijds een gevolg van het feit dat in 2007 minder kosten zijn gemaakt voor vliegtickets van vreemdelingen en hun begeleiders. Anderzijds zijn in het afgelopen jaar door de oprichting van de DT&V diverse investeringen begroot om over het hele land verspreid te kunnen voorzien in huisvesting en werkplekvoorzieningen voor de medewerkers van de DT&V. Deze investeringen zijn uiteindelijk lager uitgevallen dan was voorzien.

Mutaties verplichtingen

15.2 «Opvang gedurende beoordeling verblijf» tegenvaller € 21,7 miljoen

De verplichting aan het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers is in 2007 vastgelegd, maar geraamd in 2006. Hierdoor ontstaat een overschrijding van € 6 miljoen. Daarnaast is ten behoeve van de verbetering van de brandveiligheidsvoorzieningen voor € 15 miljoen meer aan verplichtingen aangegaan dan oorspronkelijk geraamd.

15.3 «Terugkeer vreemdelingen» tegenvaller €17,6 miljoen

Op operationele doelstelling 15.3 «Terugkeer vreemdelingen» is de realisatie van de verplichtingen € 17,6 miljoen hoger dan geraamd. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

- een tegenvaller van € 24,7 miljoen met betrekking tot de afrekening met de baten en lastendienst DJI over het 2006. Zie hiervoor ook de toelichting bij de operationele doelstelling 13.4 «Tenuitvoerlegging strafrechterlijke sancties»;
- een meevaller van € 4,7 miljoen bij de dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V). Voor de toelichting op deze meevaller bij de DT&V wordt verwezen naar de uitgavenmutaties op deze operationele doelstelling;
- in 2007 hebben minder mensen een beroep gedaan op de terugkeerfaciliteiten van de International Organisation for Migration (IOM), waardoor ruim € 1 miljoen minder is uitgegeven. Tevens is de van 2007 naar 2008 overlopende verplichting aan de IOM € 1,2 miljoen lager dan vooraf begroot.

17 INTERNATIONALE RECHTSORDE

Op dit beleidsterrein hebben zich geen wijzigingen voorgedaan die een toelichting behoeven.

NIET-BELEIDSARTIKELN

91 ALGEMEEN

Mutaties uitgaven

91.1 «niet-beleidsartikel» tegenvaller € 18,8 miljoen

Op het niet-beleidsartikel 91.1 heeft een overschrijding plaatsgevonden van € 18,8 miljoen. Dit bedrag is een saldo van een groot aantal over- en onderschrijdingen. De verklaring voor deze overschrijding is met name gelegen in de budgettaire ramingsbijstelling van € 17,6 miljoen die op dit artikel centraal is verantwoord.

Mutaties verplichtingen

91.1 «niet-beleidsartikel» tegenvaller € 28,8 miljoen

Naast de bovenvermelde ramingsbijstelling hangt de tegenvaller op operationele doelstelling 91.1 «niet beleidsartikel» met name samen met het traject Vernieuwing HRM. Voor dit traject zijn extra meerjarige verplichtingen in 2007 aangegaan, die niet waren begroot.

92 NOMINAAL EN ONVOORZIEN

Op dit beleidsterrein hebben zich geen wijzigingen voorgedaan die een toelichting behoeven.

93 GEHEIME UITGAVEN

Op dit beleidsterrein hebben zich geen wijzigingen voorgedaan die een toelichting behoeven.